

עדי צמח : מידאס

כבר מאוחר. היא יושבת ליד השולחן, פותרת תרגילים במתימטיקה. אני שוכב במיטה וקורא רומן־אהבה ארוך בספרדית: „אל אמור ונגאטיבו“. התפרצויות הצחוק הפתאומיות שלי מרגיזות אותה ומדי פעם עובר גל עצבני בגב החולצה האדומה שממול, אבל אני אינני חדל מצחוק. הרומאן משעשע מאד, באמת. מובן שאינני מבין אף מלה בספרדית. וכי מדוע זה שומה עלי לדעת גם זאת? אני הופך אפוא את הדפים בזה אחר זה וקורא את השורות הארוכות, חסרות הפשר, השורות החרשות־האילמות. מפעם לפעם אני תוהה על סימני־הקריאה וסימני־השאלה ההפוכים הזרויים לאורך העמודים: טעות־דפוס? או שמא גם בכך צפונה איזו כוונה שהיא? אחת היא לי. הנה, המלה הארוכה הזאת, זו שאצבעי נחה עליה עתה, אפשר חלה בה שגיאת־דפוס והמחבר יושב לו שם בבארצלונה ומורט את קצות שפמו השחור והדק מתוך יאוש על שנקודת דיו פעוטה זו השתרבבה לכאן. עתונאי ארסי משחזר עטו במערכת לכתוב על בורותו של אותו מחבר המטה פועל שאינו ניתן כלל להטייה, ואילו חברו של הראשון, המבקר, מרצה בה־בשעה בפני חברים מתפעלים על הדיפורמציות הדיקדוקיות של היצירה. והנה אני אחת היא לי. ברוח־לב קיסרי מתיר אני לו, לאותו מחבר, להחליף כל אות במלה זו בחברתה, למחוק את המלה כליל או להוסיף עליה עוד עשר מלות־הסבר. ודאי היה יושב לו, אותו קטינא, ערבים שלמים בעליית־גגו המשוונת (עליית־גג, ודאי עליית־גג!) ומקמט מצחו על אותה מלה, טועם אותה מכל צדדיה, הופך ומהפך בה: האם לכתוב „אברקדברא“, או שמא יש מתנופת־העוז בקיצור הקלאסי „קדברא“ בלבד? הדפים מידפפים והולכים, סימני־שאלה וסימני־קריאה נושכים אלה באלה ומתהפכים על גבם, מובסים. הנה כאן מן־הסתם אומר הוא משהו פאתטי ועם זאת עצור מאד, שהרי השורה קצרה ביותר, מסולקת לצד ונקודה נתונה בסופה, כמין פגר חמור בשולי משעול־הרים בהרי הסיארה. על כן: דבר־מה שבשגב. ואולי — וכי מי זה לידי יתקע שכתוב כאן בכלל משהו? שמא גם הלז לא התכוון אלא לחמוד לצון עמי? צחק, ליצן, אל לבך השבור! מובטח אני בו באותו לב שהוא מצויר בשפתון על גבי קרטון עבה וכתובת בשולי הצויר מבטיחה: לב ספרדי אמיתי, תוצרת לונדון. נשבר וצוחק חליפות, על פי שינוי זווית־הראייה. עומד בפני מים, אש, תלודה. אינו בוגד לעולם. אחריות לשלש שנים.

היא מניחה את העט מידה וניגשת אל המיטה. גמרה לפתור הכל? פוערות פה, חצופות־שניים, מתפרצות אליה הסיגמות מעל הדף והאינטגרלים רוקדים לה שלום על רגל אחת עקומה: אִדְיוֹס! היא נוטלת ממני את הספר, מרימה את השמיכה ומתפשטת לאט. את הידיים היא מניחה על השולחן, ואחרי־כן היא

מסירה בזהירות את החזה ותולה אותו על מסעד הכסא. הבטן נחלצת לאט ומוטלת בטפיחה אל גב הכסא המרופד. אחר־כך הרגליים — אחת ואחת, במהירות היא פושטתן, מקפלתן יחד ומניחה אותן על השולחן, עם הידיים. את הראש לבסוף, בחפזון, מעל כל הערימה — אותו צריך ליטול תחילה מחר בבוקר. כך היא מחליקה מתחת לשמיכה, ערומה, אין שקוף וקר, ושוכבת לצדי. אני מכבה את האור. חבק אותי, היא אומרת. בררר — קר לי. ידי עוברות דרכה במהירות. טוב כבר? אני שואל. כן, עכשיו זוו. אתה כבד ומזיז. היא נעה אל שולי המיטה ומנערת מעליה את השמיכה. תגיד, אני יפה? אני מסתכל בה בעיון רב. אין טהור. כן, את יפה מאד. את יפה כמו ענבים, כמו גשם, את יפה כמו לונדון בערפל. היא אומרת לי משהו בספרדית וצוחקת בקול. תמיד היתה מדברת ספרדית במיטה. היא מלטפת את פני וצל שערותיה מבריק בחשיכה. עכשיו היא נגאטיב של עצמה. היא ישנה.

אני חושב עליה כשהיא ישנה. זהו מאמץ קשה מאד. אני מנסה לבנות אותה חלק־חלק, אבל לא תמיד אני זוכר את כולה. על־הרוב, עד שאצליח לסיים אותה, אני מבחין פתאום באיזו התקרשות שבשולי הפה, באיזו חלקות־של־רטוש במצה, ואז אני יודע: אבוד. הרעל יתפשט, השיתוק יאחו בכל אבריה והיא תעמוד מולי מצוירת, קפואה, מסכת־מוות. שוב נשמה מידי. אני רואה אותה משורטטת בשני ממדים, בשחור ולבן, נקובת סיכה מוחלדת. סימני החלודה על מתניה ומעל לראשה. בכל פעם אני משלה את עצמי, מנסה לראות — וברגע האחרון מתברר שוב: אותה פִּוְזָה, אותו קמט שליד הפה, אותו מצח, זה הצילום, הצילום, רק הצילום הקטן שבכיסוי. כלב אווילי השומר בקפדנות מדעית על דבר שלא היה אף פעם, תצלום מגוחך שאבד את אדוניו, לך ומצא לך פנים אחרות.

היא מתהפכת אלי, בגוף שאיננו, ושמה את הד ידה על עיני. אני מתאמץ להישאר ער, אך לשווא. אני צולל לעולמם של הסימנים. מדי פעם אני נאחו בדבר־מה ומשרבב ראשי מעל פני המים: אינני רוצה לישון! אינני רוצה לזכור! אולם הקרח צורב את ידי. כל גופי מתחת לים ורק שתי כפות־ידי מבצבצות. אצבעותי לופתות בחזקה את קצהו של שדה־הקרח הנטוי. אני נאחו בכל כוחי, מנסה להתרומם, אך היא מכה על האצבעות בגרון: תישן! מכה: תישן! האצבעות משחירות וננעצות בקרח. הגרון חובט, ובחריקה, כמו נקרע משהו מתוכי, בחירחור משונה, אני מאבד את אצבעותי וצולל פנימה. עיגולים של מים נסגרים. שלוות השקט.

אני רוצה להתגונן מפניהם, מפני הזכרונות. אין אלה הזכרונות שלי. בנוף זה מעולם לא הייתי. היא לא סיפרה לי אף פעם. מדוע עלי לדעת? אינני רוצה לחלום. אני רוצה להיות אני, רק אני. איך זה צמח לי פתאום שפם שחור ודק? מעולם לא היה לי שפם. חלה כאן איזו טעות, אדוני הצלם. אני הייתי כאן בשבוע שעבר. אין זו התמונה שלי. אינני כהה כל־כך, אבל יש לי שפם, אני חש בו ברור, כמו שאני חש בגופה שלי. אני פוסעים יחד. אני מוביל אותה בטיול־הרים, בספרד, סלעים קירחים ופרחים בין הנקיקים. הסיארה. בקצה המשעול היא נלחצת

אלי ואנו פורשים הצדה. נא להפסיק, הואילו להפסיק. האם אי־אפשר לוותר על הקטע הזה? לא, אי־אפשר. היא מסירה את חולצתה האדומה. אינני יודע כלום על המאהבים שלך ואינני רוצה לדעת, הייתי אומר לה תמיד. אינני יודע עליהם ולא־כלום, אבל עלי להיותם. באים אלי הזכרונות המדומים, באים אלי הזכרונות מן העתיד, באים אלי הזכרונות מן המקומות שלא הייתי בהם. עלי לשכב עם הנערה שאיננה, בגוף מדומה, מאה פעמים בערב: אני המאהבים שעוד יבואו. אני לוחץ מבפנים, בכוח, עד להתפקע: עכשיו עלי להתעורר! סצינת האהבה נסדקת סדקים ארוכים. היא מעבירה עכשיו את ידיה לאורך שוקי של איזה סטודנט ישראלי שנקלע ללונדון, אבל התמונה נקרעת באמצע: תהום. טבול־יזעה מבצבץ ראשי בין שני הנאהבים. התפאורה: חדר בלתי־מאוזר, קומה רביעית. היא ועירומיה מימין. הוא משמאל. ראשי וידי בתווך. אזני־חמור ארוכות לראשי, אזניים רכות ושעירות. היא מתבוננת בי ופורצת בצחוק. מסך, אני קורא, מסך! היא מגסה ללטפני אבל אני קורע את הפילים בלי רחמים ומורט את גופה. ידה נתלשת ונופלת לרגלי. אני לבדי. החלום נשמד. האשליה נגוזה. חזרנו ארצה. גא וזקוף אני עומד, על צוק־סלע הצופה לים. חולצה צבעונית מתבדרת על חזי ובלוריתי סוכת שמן. נתניה יפה לעתות ערב. הגן מבהיק והמית־עליו כרחשושי שמלה. היא באה במרוצה, מתנשפת. חמו—דה, אני קורא לה, חמודה! ומאמצה אלי. שמי דודיק, מהנדס עגלגל, צעיר ומצליח. רק לפני שבועיים באתי מלונדון ולמחר חוזר אני שמה, אבל ידידים ותיקים חייב אני לבקר, ובפרט שאותו למך נשוי לספרדיה נחמדה כל־כך. לא, אני צועק לו מבחוץ, דודיק, לא! בכל כוחי אני מגסה להתפרץ אל תוך החלום, לקרוע אותו לגזרים, אבל שום דבר אינו מועיל עוד. דודיק אינו שומע. הוא רחוק, בדמיוני, בנתניה. הם צונחים. חסל. הזמן גולש בטיפות מעובות על פני הישנים. כאשר הטיפה מתעכבת על עיני ומתנדנדת על העפעף הסגור אני פוקח חרך זעיר ומציץ פנימה. אני רואה אותה עם האחרים, עם כל האחרים, שהיו ושיבואו. עד שהטיפה מתגלגלת, נושרת מעיני כאילו היתה, למשל, מעין דמעה, ואחרת באה תחתיה. אינני יודע אם כבר ראתה את דודיק או תפגוש בו לכשיבוא ארצה. אני מתנבא: אני זוכר: אחת היא. הזמן הוא לוח־התחנות של הראדיו: אני מסיט את המחוג האדום ממספר למספר ושומע את הרעש הבוקע מתוך קרביו של הזמן, הומים כבטנה של צפרדע. אני מזיז את המחוג ימינה, שמאלה. אני קולט קולות גוששים. תחנה אחת נעלמת פתאום, קולה אובד ואני מוסגר לידי רעותה הרמה ממנה. צפירות חדות שופדות את בשרי ואני מפרפר על צירן, צלוב, מושלך בחלל הריק שבין התחנות.

ב

את דודיק פגשתי בסיטי, ליד הבורסה של לונדון. עגלגל ובוטח וזוהר כתמיד. הי, חמודי, אתה כאן? שמח וחייך לי, למה לא רואים אותך? גם אתה כמו הסנובים הללו, אלה שנמלטים מישראלים כמו מפני אש? מה נשמע בארץ? אומרים

שנכשלת בבחינת-הגמר בסוציולוגיה, נכון, חמודי? אז כך אתה מתקפל ובורח לך ישר ללונדון, מה? הוא צחק בקול גדול ועגול ושילב זרועו בזרועי. בוא, תשכח את השטויות האלו, אמר, ונטלני עמו. בחברתו היו עוד שני סטודנטים נמוכי-קומה, שחמחמים, מהדוד, ושיחתם נסבה על עסקי מכוניות וניירות-ערך. ידידי הירושלמי היה מרצה לפני השנים האחרים, בשטף לשון, על האפשרויות העצומות לעשות הון באנגליה. תראה את הבריטים המטומטמים האלה, תראה, היה פולט אלי מדי פעם, בעברית, את המטריה והכובע אפשר לגנוב מהם והם לא ירגישו. פלא שהכושים סוחבים להם את כל הבחורות! 'סתכל, רק תראה את הפרצוף הזה! הוא התגש, בכוונה, בעובר-אורח בעל ארשת-פנים חמורה ומרוכות, הטיל את מלוא כובד גופו על רגליו של הלה ואמר לו בגינוני-חן ובמתק-שפתיים: חמור מטומבל! האנגלי חיך אליו והפליט כמה מלים של התנצלות וסליחה, בעמסו את כל האשם על כתפיו שלו. אתה רואה! פלט דודיק אלי בקריצה, טיפש מי שלא עושה כאן מיליונים, מי—לי—אוגים, אני אומר לך! הוא חיפך את לחיו הוורודה ביד קטנה שחמש אצבעות פעלתניות התנוססו עליה כדגלים. מיליאונים! בוא חמודי, בוא אתי. לונדון נבראה בשבילנו. היא טובה מדי בשביל האנגלים האלה. בקופי-באר כבר היית? בדאנסינג כבר היית? מה? שבועיים בלונדון ועוד לא היית בדאנסינג? ח—מודי, אני אראה לך מה-זה-חיים! אצלי אתה תראה מה-זה-בחורות! עם גרמניה שכבת פעם? לא? שמע, איך אפשר להשוות, איך אפשר להשוות עם הקיבוצניקיות האלו שלנו, תשמע מה שאני אומר לך, אלו מרחוב דיונגוף הן קיבוצניקיות יותר מכולן! וכך היה מרצה והולך בשטף ובנעימות, כשהוא מתבל את דבריו באנגלית מפעם לפעם, לצורך הנייטיבס שהלכו עמנו, ומתפרצף כנגד הנערות שהוא פוגש על דרכו. בערב, משיצאנו יחד במכונית-המשרד של דודיק, עדיין היה ממשיך בנאומו תוך שהוא משיט את המכונית בזריות מפליאה ועוקף («כמו בנירירוק!») מימין ומשמאל. זאת לונדון, פתח ואמר. תתפגר או תעשה מיליון פונטים — רק כך זה תלוי! אף אחד לא שואל פה מה יגידו החברה, בנת? לאירופים האלה אין זריות, אין אמביציה, אין כלום. מתעצלים להזיז אצבע. אנחנו פה בשביל לקחת, מבין? מה היה שמו של המלך ההוא מן האגדה היוונית? נו, המלך הזה עם האצבעות, שכל מה שהוא נגע בו נעשה תיכף זהב — מידאס, אתה אומר? — אז כך זה כאן בלונדון. שמע, שמע חמודי, אל תשאל שאלות. תראה הכל לבד. אצל הישראליות שלנו יושב בנשמה, מקופל בסליק, סבא המלווה-בריבית. הן כולן סוחרות מצוינות. נשיקה? בבקשה, יש. שלש פעמים, אני אוהב אותך, בצירוף שיחת-נשמה אחת על בעיות העולם כולו וגם בעיות אחרות. אתה רוצה לקחת מישהי למיטה? למה-לא. גם לזה יש אצלן מחיר, בתעריף, מחיר שונה בשכונות שונות. כמו אצל החייטים בלונדון. אבל אתה יכול להיות בטוח שהיא תדרוש את התשלום מראש: אם לא הבטחת-נישואים ממש, הרי לפחות וידוי נרגש על בדידות האדם בעולם, או שיחה על ביאליק וטשרניחובסקי והגוף היפה של שושנה. אני נמאס עלי כל זה, נמאס! בעד בחורה גרמניה אחת אני נותן לך את

כל ארגון-אמהות-עובדות עם הח"ן ביחד, בתוספת כל הנקבות מן ההכשרה שלנו! לדאנסינג באות הגירלס לבדן וכל חתיכה יודעת בדיוק מה אתה רוצה ממנה, ואף אחת לא עושה לך חכמות ופילוסופיה. מבין, חמודי?

הערב היה זה "Les Enfants terribles". דודיק נפגש שם עם חבריו, כשבעה או שמונה במספר, ביניהם גם אנגלי אחד (צפצף על המורה שלך לגיאוגרפיה, חמודי, לונדון איננה באנגליה!), והציג אותי לפניו ברוב נימוס. רגע עמדתי אתם, ופתאום הייתי שוב לבדי. המוזיקה בקעה מכל הפינות. הקירות זעו ונרפנו אלי, התקרה צנחה והכל הסתחררו במחול. לא ראיתי דבר. האולם לא גדול היה וגם לא מלא ביותר, אולם שוב לא עלה בידי להבחין בדודיק ובחבריו. הזוגות הצמודים הלמו בעיני, גל אחרי גל. הפניתי את ראשי. מצד זה נפתח האולם לחדר אחר. שם היו האורות עמומים יותר, השקעים בקירות עמוקים יותר והקהל מרובה, צפוף ונדחק. לפניו מן האולם השני, כך אמרו לי, היה עוד חדר בו לא דלקו האורות כלל. לאורך הקירות ערוכה היתה גאות המקום ותפארתו: שורה ארוכה של ספות אדומות ועמוקות. לרגע נדמה היה לי שאני רואה את דודיק נבלע באחת הפינות. מיהרתי שמה. על דרכי נתקלתי בנערה נאה שפרח לבן בשערה, נכרית חמורת-פנים וסעורת-עיניים. מילמלתי לעברה, מתוך נימוס, מלה או שתיים שלא הבינה כראוי, והיא הרכינה את ראשה לעומתי והושיטה את ידה. כעבור רגע רקדנו כבר, לפותים זה בזה, נדחפים על-ידי זוגות אחרים פנימה, אל החדרים האפלים. שמה היה — אבל את שמה לא הצלחתי לקלוט. משהו ספרדי. האנגלית שלה גרועה היתה עוד מזו שלי, וכך לא עלה בידינו להרבות שיחה. כך, היא עובדת בלונדון בתור אופאָר. לא, יש הבדל בין אופאָר ובין משרתת. זה לא כמו בקונטיננט, נו, איך היא יכולה להסביר — וצחקה צחוק חרד. היא רוצה ללמוד מתמיטיקה. לשם כך בעצם באה ללונדון, אבל זה קצת קשה, כאן — והיא כמעט הסמיקה, או שמא האורות היו אלה? עורה היה כהה מזה שלי, פניה מוארכים, פיה מלא ומר. חזה כבד היה לה. הוא נישא אלי, נתמך בי בביישנות כלשהי מתחילה ואחרי-כן ביתר עזות, במתודק, דיבר אלי בשפתו של דודיק. עמדתי לספר לה משהו כאשר שבתה המוזיקה פתאום, הקירות הרתיעו ודודיק צץ על-ידי, נוהם: הפרופיסור כבר מרצה על בעיות בסוציולוגיה? חמודי, לדאנסינג לא באים כדי לרקוד. כמה זמן אתה רוצה להסתובב כאן? שעה בדאנסינג זה כמו חמש שנות נישואים. תפסת — זוו! בוא, אתן לך ליפט, רק תגיד לי איפה לפרוק אותך עם המטען. ואל תהיה למך! יצאנו. זנו. נסענו. ירדנו. עלינו. באנו. במדרגות שהלכו אל חדרי תמכתי בה וגופותינו השיקו. ידה היתה קרה ושפתיה מלוחות. ירכיה נמלטו מידי המגששות אל המעקה ואחר שבו ונלחצו אלי, כבדים וחמים. כשהגענו צנחה על הספה והשתעלה ממושכות. לבסוף התנערה ואמרה: תסלח לי אם אעשן לפני כן סיגריה? מר לי בפה. איי אפשר לפתוח כאן חלון? איי אפשר היה לפתוח את החלון. היא התפשטה בשקט וקיפלה את בגדיה, גם את שלי. אחרי-כך ערמה אותם לערימה, שלי למטה ושלה מעליהם. ישבה על המיטה, קמה שוב, התבוננה, הורידה את



ישראל פלדי : דמות

הערימה והניחה בפניה שתי ערימות בגדים נפרדות. שבה והסתכלה בבגדים, וניגשה אלי. היא היתה בתולה.

לא שאלתי דבר. לא לייתי אותה לביתה. נטלתי את מספר הטלפון שלה, לא את שמה. בסוף-השבוע צילצלתי והיא חזרה ובאה. הגפנו את התריסים ויומיים לא יצאנו את הבית. היא סיפרה לי מעט, בקול רך, ואני התבוננתי בה וידעתי את היתר. לא לבדה באה ללונדון, ולא על-מנת לעסוק במתימטיקה. ידיד-נעוריה היה עמה, סופר ספרדי צעיר, כהה ודק-שפם. חתנה. עדיין אני אוהבת אותה, אמרה. עדיין. בן-דודה בא עמה ללוותה. זמן קצר שהו השלושה בצוות ואחר-כך נפרדו דרכיהם. הקולוניה הספרדית בלונדון קטנה מדי. ידידים אחרים לא היו. הביני, היו טוענים לפניה, עליך למצוא לך חברה אחרת. נסי להתאקלם או שתחזרי הביתה. נערות אינן חסרות לנו כאן. הלז שהפל בספרד ראוהו כחתנה בא עוד כמה פעמים והזכיר בנימוס ומתוך סיוג חוויות משותפות, הקריא מכתבים מן המולדת ומיהר להסתלק עם בוא הערב. בן-דודי לא בא אלי בהצעות מכווערות, אמרה. אתה מבין, הוא ידיד אמיתי. הוא לא בא בכלל. האחרים, כל האחרים, היו חביבים אליה, כדרך האנגלים, והתפארו בהצלחותיהם אצל הנשים, כדרך הספרדים. עד ה"לא" הראשון. לבסוף אמרו לה בגסות: כאן לא מדריד. לא רוצה — שבי בבית. שנה עברה. בחדשים הראשונים היתה לומדת מתימטיקה כל הערבים. אחרי כן היתה כותבת הביתה מכתבים מלאי סיפוק ושביעות-רצון, ובוכה. את לימודיה הניחה והחלה לעבוד יום שלם. אבל הנערות האחרות שעבדו בשכנות היו כולן זרות — שבדיות, בלגיות, גרמניות — והן היו צוחקות לה: הנזירה מספרד אינה יושבת בקופי-באר, המאדונה יראה את הבחורים! לבסוף החליטה. ואז באתי אני. הסיפור קצר ואין לו כל מוסר-השכל. בתריסים מוגפים, בחדר שכור, שני אנשים היראים מלונדון ומכושפים על-ידה משחקים את תפקידם. למחזה אין מחבר, לבמה אין מסך. עלינו להמשיך. דומיה קרושה. אתה שונא אותי? אני אלך עכשיו. אני מצטערת באמת. אני לא יודעת מה פתאום בילבלתי לך את המוח. מי מן השכנים פתח את הראדיו וצלילים של צ'ה-צ'ה נפלו אל תוך החדר והיפו על פני. הראדיו שלי צרח מירוצי-סוסים של יום-א'. דודיק היה שם והרוויח מיליאונים. מיסטר גרינהיל, בקומה שמעלי, רקע ברגליו. מישהו מן השכנים היה סבור שמרגארט אינה צריכה להינשא לטאונסנד ואילו גרינהיל וה"דיילי מייל" לא כך גרסו. בואי ונברח מכאן, אמרתי לה. לונדון חמדה לה לצון עמנו. בואי ונפליג לאיספאניה!

אולם היא כבר לא היתה בחדר.

בסוף-השבוע הבא הלכתי אל דודיק והוא נטלני עמו למסיבת-רעים. מלצרית גרמניה שחוצת-עיניים סטרה לי שם על פני מפיון שלחבריה ליכלכתי בזדון את שמלתה. והצרפתיה גזוזת-השער שרקדה אתי כל הערב זכרה פתאום כי שכחה משהו בפנים, משיצאה אתי החוצה והתברר לה כי אין לי מכונית משלי. חיכיתי לה כרבע שעה וחזרתי פנימה. שני בחורים גורדיים גבהי-קומה נטפלו אלי, גרוני ביניהם וכיבדוני בשתייה. קמתי מתנדנד ושילבתי את ידי בורועה השעירה

של אחת אדמונית, שהיתה מושכת אותי בשערותי ומפצירה בי בלשון קוקני כי אקום להגן על כבודה, שפן ג'נטלמן של אמת אני, זאת רואים מיד, בפני אותו נבל שם ממול. אותו נבל שם ממול מיהר אלינו ובעט בבטני, ואדומת-השער נפלה, מצווחת בהתפעלות, אל תוך זרועותיו הפשוטות. מישוהו סייע לי למצוא את הדרך אל הפתח. למחרת צילצלתי שוב אל הספרדיה שלי. האנגלית שלה לא השתפרה מאז וגם אני ספרדית לא למדתי, וכך שכבנו שוב בשתיקה. אולם לבסוף, כשקמה ללכת, אמרתי לה: את רוצה להתחתן אתי? והיא נתנה לי את תמונתה.

חמדה מתוקה שטפה לאט. אנשים קלים התאבכו בערפל ובחליפות-הפסים, בטיפות הגשם. אוטובוסים נשואי-פנים ניגשו אלי והרכינו את ראשם הכבד, בירכוני לשלום. שלג. ראיתי את לונדון והנה היא עיירת-ילדותי שמלאה שנים, שענדה על צווארה שרשרות-ברזל, בחולצת לבנים אדומות, בנטיפי המלט. הרכבת התחתית המוליכה מאין אל אין, בתוך חירות חירשה ואלמונית, אנשים חתולים בערפל הלכן מזנקים מול פני, במרחק שתי פסיעות, כמתנת-יום-הולדת מקופסת-הקרטון. נוף חרישי ולח, כעשן, כאהבה, נפתח לגובה ולעומק.

לאחר חודש הלכנו אל השופט. ידידים קרובים לא היו לנו בלונדון-רבה ואת הללו שהכרנו לא רצינו להזמין. הלכנו לבדנו, ברגל, מחויקים זה בידה של זו, שותקים. בדרך, בפינת רחוב סואן, חצתה את דרכנו חבורה קולנית של צעירים ישראליים. אחד מהם, סטודנט-לשעבר, הכירני וקרא אלי בקול: הי, אתה! עצרתי וניגשתי אליו. נפלא שמצאתי אותך, אמר לי. אנחנו לגמרי ירוקים בלונדון. שלשום הגענו. אולי אתה מוכן להסתובב אתנו קצת, תקח אותנו למקומות הטובים? טפחתי על כתפו ואמרתי כי אינני יכול כרגע. ביזנס, יקירי, ביזנס. עושים כסף. באמת? שאל בקול שקנאה ובוז עולים בו כאחד, ומה החתיכה הזאת שאתך? נראית כמו ערביה. גוף לא-רע, עיניים מטומבלות, גדולות כמו של פרה. זאת החברה שלך? השתגעת, אמרתי לו. למי בלונדון יש חברה? תשכח את המושגים של פתח-תקוה, יא חביבי. לכאן באים לעשות חיים. זאת סתם אחת שאני מטמטם אותה ודופק אותה. אתה יכול לקבל את מספר הטלפון. איפה אתה מארגן את הסחורה, שאל הבחור בלהיטות, מתעלם מהצעתי הנדיבה. אח — אתה עוד לא היית בדאנסינג? בוא, הערב אני לוקח אותך לאחד. תן לי את הכתובת שלך. החבורה אמרה לנו שלום, באנגלית, והתרחקה. היא לא שאלה אותי לתוכן שיחתנו. עלינו במדרגות, גרשמנו וחתמנו. כעבור חצי שעה נמצאנו נשואים כדת-יודין. ברבערב הלכנו עם כל החבורה הישראלית לדאנסינג. בבטחון, בעליוות ניהגתי את החבורה בסבך שבין תחנות התחתית ותחנות האוטובוסים. עיניה הנדהמות, המתרחבות רמסו אותי בשאלתן לאורך כל הדרך, אך פיה היה חתום. האנשים הצטופפו בדאנסינג והדפו זה את זה לאורך הקירות. חולצה אדומה היתה לה ופרח לבן בשערה. כפות-ידי הפשוטות אליה זרחו באור אדום. האם הסמיקה? פתאום הייתי שוב לבדי. המוזיקה בקעה מכל הפינות. הקירות זעו, נרכנו אלי, והתקרה צנחה. סטודנט אחד מידידי החדשים הניח את ידו על מתניה ונעלם עמה בחדר האפל. לא ראיתי דבר.

ג

אדוה חולפת על פני המים הקפואים. אני נכנס אל תוך בגדי גופי, לובש את עיני ופוקחן. אני מתעורר. במיטתי אני. אני יודע: עכשיו אני גר בירושלים. יש לי דירת־חדר נחמדה במושבה הגרמנית, ליד הרפבת. יש לי רהיטים נחמדים ואשה נחמדה. היא אוהבת אותי ואינה מספרת לי כאשר היא בוגדת בי. כשהיא חוזרת מאוחר בלילה ובשרה רווי ועייף, היא יושבת ליד השולחן ופותרת תרגילים במתימטיקה. אותה שעה שוכב אני על בטני, במיטה, מעלעל בספריה המשונים וצופה בה מן הצד, מתירה משוואות אינסופיות בשעות הקטנות של הלילה. זה משיב אותה אל עצמה, היא אומרת. היא בקיאה ממני בתורת השברים האיראציר נליים ומבקשת ללמוד מתימטיקה באוניברסיטה של ירושלים. עכשיו היא נחה לצדי. כבר מאוחר. אמי היתה קמה בשלש בבוקר לקטוף את הירקות שבגינה, להעמיס על העגלה ולהובילם אל השוק שבעיירה הסמוכה. בעלת־הבית שלנו, מארוקאית צעירה וטובת־לב, אם לארבעה ילדים, אין לה גינה ליד ביתה ואני אינני מצליח לדבר אתה, אך אני מהרהר גם בה, בלילות החמים. כשהרכבת עוברת וקול הצפירה נשמע, פולח בגסות את האפלה המפורקת מעבר לחלוננו, או כשתקיעות שופר בלילי אלול עושות את בשרי חידודים ומתרות בי לשוב, ודווקא מיד, אל מקום שאיננו בנמצא, או שעה שמואזין נותן קולו מן העיר העתיקה וקריאתו פוגשת, במחצית הדרך, במוזיקה־לריקודים הבוקעת מאיזה בית־קפה שבסמוך, אֶרֶאז אני מביט באשתי ורוצה לשוחח אתה באלו הקריאות או לספר לה, אולי, איזו אגדה יפה כדי ליצור קירוב־לבבות בינינו, את אגדת אהסוור, למשל, או את סיפורו של המלך מידאס. היה היה מין מלך כזה, מידאס שמו. אצבעות מכושפות היו לו למלך מידאס. כל דבר שהיה נוגע בו באצבעותיו היה נהפך, ממנור ובו, לאין. רצה לגעת, באצבעו הקטנה, בקיר — והנה נחרר בו חור בקיר. החליק את גזע העץ — ונפרד העץ לשניים. חלקו העליון נשאר תלוי, רוטט, באוויר, והגזע ניצב כרות, כפות לארץ. כישוף שכזה היה בו: כתולעת החליק מידאס בחלל הריק שבין העצמים. ברצוני לספר לה על המלך מידאס. אזני־חמור ארוכות למלך מידאס, צווחה הרוח באילנות, והמלך טמן ראשו בין כרי מיטתו. אומרים — כך אגיד לה — כי פעם שפט מידאס שלא כשורה באיזו תחרות מוזיקלית, במועדון־ריקודים, ומאז דומות לקרניים אזניו. יפה כוחן של אגדות מבדחות ליצור הבנה בין בני־אדם, ועל כן מבקש אני להסיח עמה במידאס, בנדודיו ובאהבתו, אבל קולי, כמו גופה, שוב אינו נשמע למחשבותי. יושב אני אפוא בלילות ער על מיטתי ומעביר את ידי, ברוך, על גופה הקר והמופשט. כבר מאוחר.